

Parlamentul României

SENAT

Lege

pentru modificarea Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii

EXPUNERE DE MOTIVE

Evoluție istorică și socială

Categoriile cele mai vulnerabile au fost de-a lungul timpului exploatate în lupta pentru putere a diferitelor regimuri aflate la conducere. După cel de-al doilea război mondial, țăranii români au fost păcăliți de regimul totalitar nou instaurat și înproprietăriți cu pământ pentru a vota Partidul Comunist. Ulterior, în urma unui decret li s-a confiscat totul, inclusiv animalele și alte averi. Cei ce s-au împotrivit au fost deportați sau trimiși în închisoare.

La acea vreme agricultura era activitatea profesională dominantă în România, reprezentând aproximativ 70% din economia țării, iar prin procesul îndelungat de colectivizare ce a durat din 1949 până în 1962, țăranii au ajuns să își lucreze propriul pământ fără a primi aproape nimic la schimb. Această practică a devenit comună pe teritoriul României și se perpetuează până în prezent, fapt ce justifică numărul mare de țărani cu gospodării individuale. Satele românești au fost condamnate la sărăcie și chiar înfometare. Trebuie precizat faptul ca această categorie de oameni nu a avut posibilitatea unei alte profesii sau îndeletniciri. Cu toate acestea, această practică a țăranilor a reprezentat de-a lungul regimului comunist un pilon esențial la economia României.

Realitatea socio-economică actuală

În prezent, foștii lucrători din agricultură trăiesc cu pensii semnificativ de reduse, care nu le asigură un trai decent după o activitate profesională îndelungată. Astfel, aceștia se regăsesc adeseori în dificultăți economice atunci când vine vorba de procurarea medicamentelor, a alimentelor și plata serviciilor necesare traiului. Astfel, nu se poate vorbi despre echitate într-un regim democratic atunci când există o discrepanță atât de mare între pensii. Mai mult, aceste discrepanțe nu sunt justificate nici de natura muncii. Munca agricolă este una asiduă și definitorie pentru societatea românească, contribuind semnificativ la economia țării de-a lungul istoriei. În consecință, pensia trebuie să reflecte natura acestei munci. Prezentul sistem de pensii este unul total injust, bazându-se pe pensii speciale pentru anumite categorii în mod nejustificat și neglijând în același timp pensionari cu contribuții semnificative la societate.

Cifrele recente ale traiului în România sunt îngrijorătoare și lasă această categorie de pensionari total descoperită în fața noilor modificări economice. Rata anuală a inflației este peste 6%, în condițiile în care mărfurile se scumpesc pe zi ce trece iar pensiile acestei categorii vulnerabile nu pot rămâne la același nivel ca și până acum. Statistic, se poate observa o creștere rapidă pe perioade anuale reduse. Astfel, pensiile acestei categorii vizate de prezenta propunere rămân vulnerabile. Se impune o modificare semnificativă, pentru a nu le lăsa la același nivel ca și până acum, nivel care nu poate răspunde noilor nevoi economice. Viețile pensionarilor agricultori vor fi puternic afectate de acești indicatori macroeconomici, iar o intervenție legislativă pentru majorarea punctajului de pensii devine absolut necesară.

La nivel national sunt aproximativ 150.000 de pensionari cu indemnizație socială, în fiecare an micșorându-se acest număr (în 2015 numărul acestora era 463.626). Pe de altă parte, în legile speciale, cea mai mică pensie medie este de 4.930 lei, iar cea mai mare pensie medie este de 19.800 lei. Potrivit statisticilor, majoritatea pensionarilor din agricultură sunt femei, care pe lângă activitatea din CAP au trebuit să se ocupe de casă și de copii. Modul în care sunt nevoite să-și petreacă astăzi bătrânețile este unul total inechitabil din punct de vedere social. Această categorie vulnerabilă trebuie protejată și ajutată. Nimeni nu poate supraviețui cu o sumă de 1200 de lei pe lună în România anului 2024.

Numărul total al beneficiarilor prevederilor OUG2 nr.6/2009 privind instituirea pensiei sociale minim garantate, în prezent - indemnizație socială, în trimestrul al II-lea al

anului 2021, a fost de 932,0 mii persoane, din care: 134,8 mii persoane din rândul pensionarilor proveniți din fostul sistem pentru agricultori, reprezentând 57,9% din totalul acestora, potrivit Institutului Național de Statistică. Practic, pentru că nivelul a mai mult de jumătate din pensiile de agricultori este scăzut, e nevoie ca beneficiarilor să li se completeze veniturile până la nivelul pensiei sociale minime garantate.

Fezabilitate și Eficiență

Din moment ce punctul de pensie reprezintă valoarea de referință în calcularea pensiilor de asigurări sociale, prin ridicarea valorii acestui punct de pensie, se asigură automat o creștere substanțială a pensiei generale, creștere ce răspunde nevoilor sociale. Această creștere este de aproape 50% și fiind multiplicată cu punctajul mediul anual, ar conduce la un quantum al pensiei îmbunătățit semnificativ. Cu toate acestea, creștere nu va împovăra excesiv sarcina statului și aplicarea bugetului. Trendul statistic arată faptul că această categorie este în scădere. Aceste persoane reprezintă o categorie uitată, ce are nevoie de sprijin social. Este însă puțin probabil ca aceasta să se perpetueze în generațiile viitoare și să creeze o problemă bugetară pe termen lung. Așadar, ea trebuie susținută în prezent și nu pentru mulți ani din moment ce generația care beneficiază de această pensie este una îmbătrânită.

Impact social

Măsura este proporțională cu gravitatea realității sociale. Prezenta propunere legislativă vizează o categorie mare din persoane, din moment ce România are o populație rurală semnificativă. În rândul acestei populații, există un număr mare de locuitori cu gospodării individuale. Pentru aceștia o astfel de modificare ar îmbunătăți semnificativ nivelul de trai, majoritatea dispunând în prezent de un quantum al pensiei limitat.

Având în vedere cele prezentate, vă propunem adoptarea inițiativei legislative ce își propune modificarea punctajului de pensie pentru agricultori de la 0,57255 puncte la 1,00 puncte.

În numele inițiatorilor

Cristinel Gabriel Berea – Senator USR

[illegible]

[illegible]